

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Vrchní soud v Praze rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne [datum] v trestní věci odsouzených 1) [jméno] [příjmení], narozeného [datum] v [obec], trvale bytem [adresa], 2) [jméno] [příjmení], narozeného [datum] v [obec], trvale bytem trvale bytem [adresa] 468, nyní bytem [adresa], Namuang, [příjmení] [jméno], Suratthani, 3) [jméno] [příjmení], narozeného [datum] v [obec], trvale bytem [adresa], o stížnosti, kterou proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 11. září 2020 č.j. 40 T 4/2011-21666

podal odsouzený [jméno] [příjmení]

a rozhodl

takto:

Podle § 148 odst.1 písm.c) tr. řádu se stížnost zamítá.

Odůvodnění:

1. Usnesením výše představeným rozhodl městský soud o návrhu ustanoveného společného zmocněnce [příjmení] [jméno] [příjmení] na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů za zastupování práv poškozené [jméno] [příjmení], narozené [datum] v trestním řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 40 T 4/2011, kde byli odsouzeni [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení].

2. Toto své rozhodnutí odůvodnil zejména tím, že rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. června 2018 č. j. 40 T 4/2011-18878, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 9. dubna 2019 sp. zn. 12 To 66/2018, nabyl ohledně všech tří odsouzených právní moci dne [datum]. Zmocněnec [příjmení] [jméno] [příjmení], podal dne [datum] k městskému soudu návrh na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů souvisejících se zastupováním práv poškozené v trestním řízení z ve smyslu ustanovení § 154 odst. 2 tr. řádu.

3. Podle § 154 odst. 1 tr. řádu byl-li poškozenému alespoň zčásti přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, je odsouzený, jemuž byla povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení uložena, povinen nahradit poškozenému též náklady potřebné k účelnému uplatnění tohoto nároku v trestním řízení, včetně nákladů vzniklých přihraním zmocněnce. Z tohoto důvodu jsou odsouzení povinni společně a nerozdílně nahradit státu odměnu a náhradu hotových výdajů přiznané zmocněnci poškozené tímto usnesením.

4. Podle § 10 odst. 5 advokátního tarifu při zastupování poškozeného v trestním řízení ve věci náhrady újmy, jež byla poškozenému způsobena trestným činem, se považuje za tarifní hodnotu částka ve výši 10.000 Kč; pokud byla poškozenému přisouzena jako náhrada újmy peněžní částka převyšující 10.000 Kč, považuje se za tarifní hodnotu tato peněžní částka. Za tarifní hodnotu je proto považována částka ve výši 18.936,97 Kč.

5. Při stanovení výše odměny městský soud vycházel z ustanovení § 1 odst. 2, § 9 odst. 1, § 10 odst. 5 ve spojení s § 11 odst. 1, § 12 odst. 4, § 12a a § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., tedy z ustanovení o mimosmluvní odměně, když právě tato je rozhodující při stanovení odměny zmocněnce, přičemž tarifní hodnota u poškozené činné částku ve výši 18.936,97 Kč. Podle § 7 činí tedy sazba mimosmluvní odměny částku ve výši 1.860 Kč. Dle § 12 odst. 4 je však nutné tuto částku snížit o 20% při zastupování dvou a více osob, neboť zmocněnec zastupoval více poškozených, čímž náleží zmocněnci částka ve výši 1.488 Kč za jeden úkon právní služby. Ve výsledku je dále částka snížena

o dalších 20% dle § 12a odst. 1 advokátního tarifu, kde je mimo jiné uvedeno, že sazba mimosmluvní odměny se u ustanoveného zmocněnce v trestním řízení snižuje o 20%. Odměna za jeden úkon právní služby činní částku 1.190,40 Kč. Ačkoli zde advokátní tarif hovoří pouze o ustanoveném zmocněnci, je třeba toto ustanovení aplikovat i na zvoleného zmocněnce. [ulice] odměny a náhrady hotových výdajů se tedy aplikuje předmětné ustanovení advokátního tarifu, ať již se jedná o zmocněnce ustanoveného nebo zvoleného. Zmocněnec z této částky vycházel, městský soud též. Při stanovení paušální náhrady hotových výdajů pak městský soud vycházel z § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., jež činí 300 Kč za jeden úkon právní služby.

6. [ulice] soudní úředník činný u městského soudu přezkoumal návrh zmocněnce, porovnal jednotlivé položky návrhu s obsahem spisu a shledal, že návrh je důvodný a že jednotlivé položky tak, jak byly shledány oprávněnými, odpovídají vyhlášce Ministerstva spravedlnosti CR ze dne [datum], [číslo] Sb., ve znění pozdějších předpisů, a proto přiznal zmocněnci ve smyslu § 154 odst. 2 trestního řádu odměnu a náhradu hotových výdajů v celkové výši 64.714,67 Kč. Uvedená přiznaná částka bude po právní moci tohoto usnesení poukázána Městským soudem v Praze na bankovní účet zmocněnce.

7. Co se týče odsouzených, podle § 154 odst. 1 tr. řádu byl-li poškozenému alespoň zčásti přiznán nárok na náhradu škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo na vydání bezdůvodného obohacení, je odsouzený, jemuž byla povinnost k náhradě škody nebo nemajetkové újmy v penězích nebo k vydání bezdůvodného obohacení uložena, povinen nahradit poškozenému též náklady potřebné k účelnému uplatnění tohoto nároku v trestním řízení, včetně nákladů vzniklých přihraním zmocněnce. Z tohoto důvodu jsou odsouzení povinni společně a nerozdílně nahradit státu odměnu a náhradu hotových výdajů přiznané zmocněnci poškozené tímto usnesením.

8. Proti tomuto usnesení podal odsouzený prostřednictvím svého obhájce v zákonné lhůtě stížnost, kterou současně odůvodnil a následně dne [datum] stížnostnímu soudu zaslal i doplnění své stížnosti. V této zejména namítá, že vydání napadeného usnesení předcházelo řízení o stížnosti ohledně předchozího usnesení o odměně zmocněnce u Vrchního soudu v Praze Vrchní soud v Praze na základě usnesení ze dne 24.8.2020, č.j. 12 To 54/2020-21568 (dále jen, „Usnesení VS“) zrušil předchozí usnesení Městského soudu v Praze. Odsouzený předně předkládá a poukazuje na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8.4.2020, sp. zn. 5 Tdo 1505/2019. Na základě tohoto usnesení předseda senátu nejvyššího soudu odložil a přerušil výkon výroku o náhradě škody v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18.6.2018, sp.zn. 40 T 4/2011, ve spojení s rozsudkem s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 9.4.2019, sp.zn. 12 To 66/2018, a to do doby projednání a rozhodnutí o dovolání odsouzeného proti uvedeným rozhodnutím. Odsouzený si je vědom názoru Vrchního soudu v Praze ve vztahu k předchozímu usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9.1.2020, sp. zn. 5 Tdo 1505/2019 o přerušení výkonu trestu odsouzeného nicméně nelze nevnímat, že nyní předkládané usnesení Nejvyššího soudu ze dne [datum] odkládá a přerušuje výkon rozhodnutí výslovně ve vztahu k jeho povinnosti nahradit škodu poškozeným. Právě z nároku poškozených na náhradu škody je dovozována povinnost k náhradě nákladů těmito poškozených. Jinými slovy, pokud se Nejvyšší soud vyslovil, že do projednání dovolání nelze po odsouzeném uplatňovat náhradu škody, nelze logicky v současné době po něm požadovat ani náhradu nákladů poškozených. Předpokladem vydání rozhodnutí dle § 154 tr. řádu je totiž uložení povinnosti odsouzenému nahradit škodu způsobenou trestným činem. Vzhledem k tomu, že v současné době je tato povinnost suspendována, není tak naplněn základní předpoklad pro vydání napadeného usnesení. Navíc, v případě nutnosti úhrady přiznané částky zmocněnci poškozených, bude vzhledem k aktuálním majetkovým poměrům odsouzeného, a to zcela zásadním způsobem, ohrožena samotná případná náhrada škody přiznaná poškozeným. Smyslem a účelem úpravy institutu osoby poškozené v rámci trestního řízení a její zastoupení zajisté není prioritní zabezpečení odměny a náhrady hotových výdajů zmocněnci poškozeného, ale úhrada přiznané náhrady škody samotné osobě poškozené, která je však současné době odložena a přerušena. Dále namítá, že byt' usnesení vrchního ukládá městskému soudu jasné pokyny, jakým způsobem se má

při vydávání svého nového rozhodnutí posupovat a jak má své nové rozhodnutí odůvodnit, aby tak opět nedošlo k vydání nepřezkoumatelného rozhodnutí, nelze než opět napadené usnesení označit za zjevně nepřezkoumatelné. Dle názoru odsouzeného městský soud pokynů vrchního soudu vůbec nedbal a opět tak zatížil své rozhodnutí nepřezkoumatelností.

9. V odůvodnění usnesení vrchního soudu (odst. 14) bylo městskému soudu vytknuto, že,, Dokonce ani není zmíněno, jakou částku v konkrétních případech ustanovený společný zmocněnec jako výslednou požadoval přiznat. Z odůvodnění usnesení je patrné, že ani nyní toto neobsahuje uvedenou informaci o výsledné částce, kterou požadoval zmocněnec přiznat. Dále vrchní soud ve vztahu k odůvodnění přiznané odměny za jednotlivé úkony zmocněnce uvedl (odst. 15):,, Pozornost je třeba věnovat pouze těm, kde by mohly vzniknout pochybnosti, jako jsou například odměny za déletrvající hlavní líčení, či tomu podobné úkony, kde je třeba se vypořádat s přestávkami a stanovit tak správně celkovou dobu trvání takových úkonů." V rámci odůvodnění usnesení není ani tento pokyn respektován a bližší odůvodnění přiznané odměny za úkony jako např. déletrvající hlavní líčení, odůvodnění usnesení opět postrádá. Městský soud sice přiznal odměnu u výslovně v usnesení vrchního soudu zmíněných úkonů ze dne [datum], [datum] a [datum], dle pokynu vrchního soudu, nicméně žádné bližší odůvodnění k přiznané výši odměny v usnesení neposkytl. V odst. 19 odůvodnění usnesení vrchního soudu se uvádí:,, Patřičnou pozornost pak bude věnovat odůvodnění odměny za ty právní úkony, které vykazují delší dobu trvání a je za ně přiznávána odměna jako za více úkonů právní služby nebo u těch, kde je přiznávána odměna ve výši 1/2 mimosmluvní odměny. Nyní napadené usnesení však v rámci svého odůvodnění postrádá jakékoli bližší zdůvodnění přiznané odměny i u těchto úkonů, ve výši 1/2 mimosmluvní odměny. Vrchní soud uložil městskému soudu povinnost, všechny výše naznačené postupy náležitým způsobem městský soud v příslušných pasážích svého rozhodnutí odůvodní, aby tak předešel pochybnostem, zda podle konkrétních ustanovení zákona bylo v dané věci vůbec postupováno." Jak však plyne z odůvodnění napadeného usnesení, městský soud kromě bližšího odůvodnění postupu dle § 12 odst. 4 a § 12a ods. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., nevěnoval pozornost žádnému z dalších aspektů odůvodnění svého rozhodnutí, tudíž nerespektoval ani tento závazný pokyn a opět zatížil své rozhodnutí zjevnou nepřezkoumatelností.

10. Závěrem považuje obviněný za vhodné uvést, že byt' byl městský soud výslovně vrchním soudem upozorněn na vady v postupu při doručování svých usnesení, tak i nyní posupoval při doručování jednotlivých usnesení týkajících se zmocněnce [příjmení] [příjmení] zcela zmatečně. Usnesení týkající se poškozené [příjmení] [jméno] [příjmení] totiž doručil pouze JUDr. [příjmení], bývalému obhájci odsouzeného. Přitom jak zdůraznil vrchní soud, v současné době probíhá dovolací řízení, v rámci něhož má odsouzený zvoleného obhájce, kterým však není JUDr. [příjmení]. Dále stojí za zmínku uvést také tu skutečnost, že městský soud dne [datum] doručil obhájci pouze 8 (potažmo JUDr. [příjmení] 9) nově vydaných usnesení týkajících se zmocněnce [příjmení] [příjmení], i když je z předchozího řízení i z usnesení vrchního soudu zjevné, že tento zmocněnec zastupoval celkem 10 poškozených osob.

11. Odsouzený tedy shora uvedené shrnuje tím, že v daném případě jednak nebyly splněny zákonné podmínky pro vydání usnesení ve smyslu § 154 a § 155 tr. řádu, a Městský soud v Praze také nerespektoval závazné pokyny Vrchnímu soudu v Praze, neodstranil vady spočívající v nepřezkoumatelnosti svého rozhodnutí, a proto nemůže takové usnesení obstát a je namístě přistoupit k jeho zrušení.

12. Ve svém doplnění stížnosti doručeném vrchnímu soudu dne [datum] odsouzený poukazuje na aktuální nález Ústavní soudu ČR ze dne [datum] sp. zn. III. ÚS 1255/18 Ústavní soud se v uvedeném nálezu zabýval problematikou řešenou rovněž v napadaných usneseních městského soudu a tedy stanovení výše odměny zmocněnce v trestním řízení za situace, kdy jeden zmocněnec zastupuje větší počet poškozených osob. Ze závěrů Ústavního soudu lze pro účely projednání stížnosti odkázat zejména na podmínku účelnosti vynaložených nákladů ustanoveného zmocněnce, přitom je ve smyslu § 154 odst. 1 tr. řádu třeba hodnotit jak potřebnost jednotlivých úkonů právní

služby, tak i přiměřenost výše sazby za úkon (v porovnání s výší sazby za jeden úkon právní služby ustanoveného zmocněnce, popř. ustanoveného obhájce), jakož i přiměřenost celkové výše nákladů vůči celkové částce přiznané poškozenému na náhradu újmy, a to s ohledem na konkrétní okolnosti případu a jejich případný dopad na odsouzeného. Dále se v nález Ústavního soudu připomíná, že vedle § 12 odst. 4 advokátního tarifu lze souběžně použít § 12a advokátního tarifu, kdy se při stanovení výše mimosmluvní odměny v konkrétním případě nejprve stanoví sazba této odměny, jež se vztahuje obecně k danému typu zastupování (tj. aplikuje se § 12a advokátního tarifu) a až poté se případně aplikuje § 12 odst. 4 advokátního tarifu, tj. dojde k další redukci o 20 % (srov. náleze ze dne [datum] sp. zn. I. ÚS 146/20, bod 19 odůvodnění nebo usnesení ze dne [datum] sp. zn. I. ÚS 3780/19). Smyslem připuštění postupu dle § 12a advokátního tarifu i v případech zvolených zmocněnců poškozených je pak umožnit korigování celkové nepřiměřené výše přiznané náhrady nákladů v souvislosti se zvoleným zmocněncem poškozeného, který si vynucuje z praktického hlediska právě ne vždy exaktně rozlišitelný podíl individualizovaného úsilí zmocněnce více poškozených vůči každému z jeho zmocnitelů, daný individuálními poměry každého z nich (např. prokazování specifických dopadů trestného činu do života jednotlivých poškozených), oproti podílu úsilí, které vůči nim takový zmocněnec vynakládá jako skupině. V této rovině je zmocněncovo úsilí vůči každému z poškozených stejné a vychází naopak ze společných skutečností uplatnitelných na věc každého z nich stejně např. stejná právní argumentace, stejná komunikace s odsouzeným v průběhu řízení ohledně dobrovolné náhrady škody, zastupování všech při hlavním líčení, stejné skutkové okolnosti vzniku škody či nemajetkové újmy atd. (srov. shora zmíněné usnesení sp. zn. II. ÚS 4103/18, bod 19 odůvodnění).

13. Ústavní soud rovněž zdůraznil, že v případě jednoho zmocněnce více poškozených osob v jednom trestním řízení je tak třeba vždy vyvažovat mezi oprávněnými zájmy těchto poškozených na náhradu jejich nákladů trestního řízení vzniklých v souvislosti s přibráním zmocněnce a oprávněným zájmem odsouzeného neplatit na náhradu těchto nákladů částku nepřiměřenou úsilí, které zmocněnec poškozených v jejich prospěch vynaložil. Ústavní soud dále poskytl i návod obecným soudům, jak při stanovení odměny zmocněnců zastupujících více poškozených v jednom trestním řízení: V případě, že soud shledá celkovou výši nákladů nepřiměřenou, může použít korektivů § 12a advokátního tarifu, kterým se nejprve stanoví sazba odměny, jež se vztahuje obecně k danému typu zastupování, poté případně § 12 odst. 4 advokátního tarifu, kdy dojde k redukci o 20% u odměny za každý úkon právní služby. Svůj postup však musí řádně odůvodnit. Jestliže si právní zástupci účtovali odměnu za každého poškozeného zvlášť, byť šlo o totožný nárok, je třeba zvážit udržitelnost takového postupu z hlediska principů profesní etiky. Závěrem Ústavní soud shrnul, že nezvažily-li soudy uplatnění horního limitu sazby mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby stanovený v § 12a odst. 2 advokátního tarifu, porušily stěžovatelovo základní právo na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 a na ochranu vlastnictví podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Obviněný je přesvědčen, že výše popsany náleze Ústavního soudu dopadá na projednávané stížnosti, neboť se jedná o skutkové i právní totožnou problematiku. V případě zmocněnce [příjmení] [jméno] [příjmení] (jakož i dalších zmocněnců poškozených v řízení vedeném pod sp. zn. 40 T 4/2011) je zcela na místě přistoupit k posouzení přiměřenosti jejich odměn a náhrad nákladů, neboť uvedený zmocněnec zastupoval celkem 10 poškozených. Zároveň nutno s odkazem na závěry Ústavního soudu brát zřetel na dopad celkové výše náhrady škody uložené odsouzenému na jeho schopnost nahradit stanovenou odměnu zmocněncům všech poškozených.

14. S ohledem na výše uvedené skutečnosti odsouzený navrhuje v souladu s § 149 odst. 1 tr. řádu, aby bylo stížností napadené usnesení městského soudu zrušeno.

15. Vrchní soud v Praze přezkoumal z podnětu včas podané stížnosti jak napadené usnesení samotné, tak i řízení, které jeho vyhlášení předcházelo a učinil těchto závěrů.

16. Pokud jde o řízení předcházející vydání napadeného usnesení, nebylo v něm shledáno žádných pochybení. Ze spisového materiálu se podává, že opatřením Městského soudu v Praze ze dne

3.6.2013 sp. zn. 40 T 4/2011 Mgr. [jméno] [příjmení] ustanoven společným zmocněncem poškozené [jméno] [příjmení] a dalších devíti poškozených, jejichž práva hájil v představené trestní věci. Trestní stíhání odsouzených [jméno] [příjmení], [jméno] [příjmení] a [jméno] [příjmení] bylo pravomocně skončeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 18.6.2018 č.j. 40 T 4/2011-18878 ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 9.4.2019 č.j. 12 To 66/2018-20205 a to tak, že všichni tři odsouzení byli uznáni vinnými vytykáným jednáním. Týmiž rozsudky bylo též rozhodnuto i o jednotlivých nárocích na náhradu škody, které byly poškozenými řádně a včas uplatněny. Za tohoto stavu je zcela na místě, aby ustanovený společný zmocněnec poškozených podal návrh na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů spojených se zastupováním práv poškozených v uvedeném trestním řízení. Jestliže odsouzený [jméno] [příjmení] poukazuje na skutečnost, že usnesením předsedy senátu Nejvyššího soudu ČR ze dne 8.4.2020 sp. zn. 5 Tdo 1505/2019 došlo k odložení a přerušení výkonu výroku o náhradě škody ve vztahu k odsouzenému, je třeba uvést, že se nejedná o meritorní rozhodnutí o podaných dovoláních. Jak se navíc z tohoto podává, dovolání podal i odsouzený [jméno] [příjmení], kterému se však dosud nepodařilo doručit meritorní rozhodnutí Vrchního soudu v Praze, jakožto soudu odvolacího a tudíž nejsou splněny podmínky pro to, aby o podaných dovoláních bylo možno rozhodnout. Jaký je aktuální stav stran doručování zmíněného rozsudku, nelze z předloženého spisového materiálu zjistit, avšak s ohledem na to, že věc dosud nebyla opětovně předložena za účelem rozhodnutí o podaných dovoláních nejvyššímu soudu, lze předpokládat, že se v tomto směru ničeho nezměnilo.

17. Odsouzený, shodně jako v předchozí stížnosti mířící proti původnímu usnesení, které bylo vrchním soudem zrušeno, poukazuje na to, že pokud, stručně řečeno, došlo ze strany předsedy senátu Nejvyššího soudu ČR k odložení a přerušení výkonu výroku o náhradě škody (toto usnesení zmíněno v předchozím odstavci) nelze ani po odsouzeném požadovat, aby nahradil poškozeným náklady spojené s jejich zastupováním zmocněncem. Právě pro vydání takového rozhodnutí je uložena povinnost k náhradě škody, a došlo-li k suspendování takového výroku, není splněna ani formální podmínka pro to, aby takové rozhodnutí bylo vydáno. Vrchní soud sice nemůže upřít takové argumentaci logiku a s ohledem na odůvodnění již opakovaně citovaného usnesení nejvyššího soudu (viz jeho body 7 a 9) nelze vyloučit zásah tohoto soudu ve prospěch odsouzeného, avšak i přesto musí setrvat na svém, již dříve vysloveném stanovisku a toto doplnit o následující důvody. Podle § 155 odst.4 tr. řádu je totiž nutno podat návrh na přiznání odměny a náhrady hotových nákladů zmocněnce poškozeného ve lhůtě jednoho roku od právní moci odsuzujícího rozsudku, jinak tento zaniká. Na to pak navazuje povinnost příslušného soudu, kterým je soud ve věci rozhodující v prvním stupni o takovém návrhu rozhodnout. Jak patrně z nyní nastíněného, trestní řád váže vydání takového rozhodnutí na dvě podmínky. Jednou z nich je, jak právě uváděno, včasné podání příslušného návrhu a tou druhou je právní moc rozsudku. Obě podmínky byly v této, nyní posuzované věci splněny, a proto z hlediska formálního není v řízení, které předcházelo vydání přezkoumávaného usnesení žádných vad. Pro úplnost se doplňuje, že ani v rámci postupu předsedy nejvyššího soudu dle § 265o odst.1 tr. řádu není o odkladu možnosti vydat taková rozhodnutí hovořeno a trestní řád sám se o takové možnosti vůbec nezmiňuje (a neobjevují se takové úvahy ani v judikatuře vyšších soudů). Za tohoto stavu věci, i když s pochopením pro argumenty odsouzeného, shledal stížnostní soud řízení před městským soudem bezvadným a podmínky pro vydání napadeného usnesení za splněné.

18. Stran jeho další námitky směřující k tomu, že placením odměny a náhrady hotových výdajů zmocněncům, kterých je v dané věci opravdu hodně a jejich jednotlivé nároky představují v celkovém součtu značné částky, dojde k oslabení jeho možnosti dostat povinnosti k náhradě škody, ani této nemohl vrchní soud přisvědčit. Je si sice vědom výše těchto částek, nicméně uplatněný argument odsouzeného nelze akceptovat a z důvodů jím uváděných nelze odložit vydání takových rozhodnutí, či výše přiznaných odměn a náhrad jakkoli pouze z tohoto důvodu korigovat.

19. Jde-li o napadené usnesení samotné, musí vrchní soud konstatovat, že toto vyhovuje požadavkům obecně na usnesení kladeným, které jsou rozvedeny v § 134 odst.1, odst.2 tr. řádu toliko rámcově a stejně tak je nutno v této souvislosti přiznat důvodnost mnohým námitkám, které ve své stížnosti odsouzený uplatnil. Pokud jde o nyní posuzované usnesení, je z tohoto patrné, v jaké věci bylo rozhodnutí učiněno, kdy a kterým soudem. Je rovněž patrné, podle jakých ustanovení příslušných právních předpisů bylo postupováno a zcela jednoznačné je i znění výrokové části napadeného usnesení. Správné a zákonu odpovídající je i poučení o možnosti podat opravný prostředek. Pokud však jde o jeho odůvodnění, je nutno uvést, že námitky odsouzeného v tomto směru jsou důvodné a i vrchní soud dospívá k závěru, že výtkám, které byly městskému soudu adresovány v předchozím zrušujícím usnesení, nebyla věnována patřičná pozornost. Nadále totiž není zjištělné, jak správně podanou stížností vytýkáno, jakou konkrétní částku společný zmocněnec coby odměnu a náhradu hotových výdajů požadoval. Pouze z toho, že ve výrokové části napadeného usnesení není zmínka o tom, že by byť část návrhu byla zamítnuta, lze mít za to, že jde o částku, která byla městským soudem přiznána, tedy o 64.714,67 Kč. Pokud jde o odůvodnění odměny za ty úkony, které se sestávají z několika úkonů právní služby, tak zde je nutno uvést, že shodně jako v předchozím usnesení této problematice není věnována ani zmínka. To samé platí pro úkony honorované odměnou ve výši 1/2 tarifní odměny, jak bylo rovněž předešlým usnesením vytýkáno. Stanovení paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst.1, odst. 3 AT, respektive odůvodnění této, je věnován jeden obecný řádek a jde-li o náhrady za promeškaný čas a přiznání DPH ve výši 21 %, tak o těchto věcech není v odůvodnění napadeného usnesení ani zmínky. V těchto souvislostech jsou tedy, jak již vzpomenuto, stížnostní námitky naprosto opodstatněné. Nicméně, vrchní soud dospěl k závěru, že pokud předchozí zrušující rozhodnutí, kde je výslovně a na vícero místech městskému soudu vysvětleno, jak postupovat a na co má být upřena pozornost, nevedlo ke kýženému výsledku a pokynů nebylo dbáno v potřebné míře, tak v rámci zabránění dalšího soudního ping-pongu a za stavu, kdy výrok napadeného usnesení je shledáván správným, jak bude níže vysvětleno, přistoupil k podrobnému odůvodnění jednotlivých závěrů sám. Je si vědom, že v této části částečně supljuje činnost městského soudu, nicméně s ohledem na rozhodnutí ve věci v přiměřené době, nelze postupovat jinak.

20. Jak již bylo shora předesláno, trestní stíhání všech tří odsouzených bylo skončeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 18. června 2018 č. j. 40 T 4/2011-18878, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 9. dubna 2019 sp. zn. 12 To 66/2018, Rozsudek soudu prvního stupně tak nabyl stran všech odsouzených právní moci dne [datum]. Citovaným rozsudkem městského soudu bylo odsouzeným uloženo, aby společně a nerozdílně zaplatili poškozené [jméno] [příjmení] na náhradu škody částku 18.936,97 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 7,75% ode dne [datum] až do zaplacení. Soudem ustanovený zmocněnec [příjmení] [jméno] [příjmení] (v napadeném usnesení nesprávně uveden jako Mgr. [jméno] [příjmení]) pak ve lhůtě stanovené v § 155 odst.4 tr. řádu podal dne [datum] návrh na přiznání odměny a náhrady hotových výdajů spojených se zastupováním poškozené, a to v částce 64.714,67 Kč.

21. Pokud jde o výši odměny za jeden úkon právní služby, již městský soud správně dovodil (ostatně správně je tato částka vypočtena již v návrhu zmocněnce – č.l. [číslo]), tato činí částku 1.190,40 Kč. K této se dospěje tak, že podle § 10 odst.5 AT se za tarifní hodnotu považuje v dané věci ta částka, která představuje výši způsobené škody, tj. částka 18.936,97 Kč (k úrokům z prodlení se nepřihlíží). Následně dle § 7 bod.6 AT se stanoví základní výše odměny, a to tak, že za prvních 10.000 Kč z uvedené částky činí odměna 1.500 Kč a za každých dalších 1.000 Kč, o které je částka 10.000 Kč přesáhnutá, náleží coby odměna 40 Kč. Uvedeným postupem tak součtem částky 1.500 Kč a 9x40, tedy 360 Kč se získá tarifní odměna, zatím bez aplikace jakéhokoli korigujícího ustanovení v částce 1.860 Kč. Podle § 12a odst.1 AT je nutno uvedenou částku ponížít o 20 %, tedy na částku 1.488 Kč a jelikož se jedná o zastupování více osob (konkrétně 10 poškozených), je nutno aplikovat další korekci, a to ve smyslu § 12 odst.4 AT a částku 1.488 Kč snížit o dalších 20 %, čímž se vypočte výše mimosmluvní odměny za jeden úkon právní služby, a to v částce

1.190,40 Kč. To vyhovuje i dalšímu korekčnímu činiteli uvedenému v § 12a odst.2 AT podle kterého, pokud by výše mimosmluvní odměny přesáhla jakkoli hranici 5.000 Kč, bude mimosmluvní odměna maximálně 5.000 Kč, což ale není, jak z nyní uváděného patrné, tento případ.

22. K výši vypočtené mimosmluvní odměny je na místě uvést, že je zcela na úvaze společného zmocněnce, zda podá vyúčtování ve vztahu ke každému z poškozených zvlášť a za takové situace užije všechny shora uvedené korektivy, anebo vyúčtuje jednu odměnu za všechny poškozené a pak se neaplikuje § 12 odst.4 AT. Ať zvolí jakoukoli podobu výpočtu své odměny, jde pouze a o realizaci práva zmocněnce a městský soud, ale ani vrchní v postavení stížnostního soudu, není oprávněn do této volby zasahovat. Takový názor plyne jak z aktuální komentářové literatury, tak i z judikatury, a to i soudu ústavního (viz například bod 18 odůvodnění rozhodnutí Ústavního soudu ČR ze dne [datum] sp. zn. I ÚS 146/20 a další).

23. Postupem shora uvedeným tedy byla stanovena základní výše mimosmluvní odměny v částce 1.190,40 Kč a vrchní soud nyní předesílá, že kde bude dále v odůvodnění tohoto usnesení hovořeno o mimosmluvní odměně ve výši 1/2, bude mít vždy na mysli odměnu v částce 595,20 Kč.

24. Následně vrchní soud ověřil, zda odpovídají počty jednotlivých úkonů právní služby, za které je zmocněncem požadováno přiznání odměny a náhrady hotových výdajů. Ze spisového materiálu ověřil, že účast zmocněnce u všech jednotlivých úkonů je doložena a úkony právní služby tak byly realizovány. Nyní bude pozornost zaměřena jen na ty úkony, kde je odměna složena z násobků základní mimosmluvní odměny, případně, kde je vycházeno z její poloviční výměry.

25. Jde zejména o hlavní líčení a veřejná zasedání ve věci. V případě posuzování započítávání přestávek do doby konání předmětného úkonu právní služby, sdílí vrchní soud v souladu se všeobecně akceptovanou judikaturou názor, že jde-li o přerušení hlavního líčení na dobu kratší 30 minut, tak se taková doba počítá do celkové doby trvání daného úkonu, tedy hlavního líčení nebo veřejného zasedání. Tak je tomu i při stanovení odměny za hlavní líčení konané dne [datum]. Jak správně ve výroku napadeného usnesení uvedeno, toto hlavní líčení započalo v 9 hodin a bylo skončeno v 16.07 hodin. V jeho průběhu bylo celkem dvakrát přerušeno, a to na dobu od 11.30 hodin do 12.30 hodin a následně od 13.55 hodin do 14.15 hodin. Pro stanovení odměny za tento úkon je tak nutno zjistit celkový čas, po kterou trvalo. Je nutno z tohoto vyjmout dobu přerušení od 11.30 do 12.30 hodin, jak městský soud zřejmě učinil, neboť jde o přerušení na dobu delší 30 minut a za tento časový úsek tak podle § 14 odst.1 písm. b), odst.3 AT náleží příslušný počet náhrad za promeškaný čas, jak bude následně uvedeno. Nicméně, jde-li o druhé přerušení, pak patrné, že toto trvalo od 13.55 hodin do 14.15 hodin, tedy pouze 20 minut. V tomto případě nelze přiznat náhradu za promeškaný čas (viz výraz užitý v § 14 odst.1 písm. b) AT, „více než 30 minut“) a uvedenou dobu – 20 minut – je nutno včlenit do celkové doby trvání předmětného úkonu. Celková doba trvání tohoto hlavního líčení tak činí 6 hodin a 7 minut. Za stavu, kdy náleží zmocněnci odměna za úkon právní služby za každé, byť započaté dvě hodiny, je evidentní, že v posuzovaném případě byly přiznány celkem čtyři odměny za úkon první služby. Správný postup odpovídající těmto zásadám pak byl shledán i u dalších hlavních líčení, konkrétně ze dne [datum], za které byla přiznána odměna v rozsahu tří mimosmluvních odměn, [datum] v rozsahu dvou odměn, [datum] v rozsahu třech mimosmluvních odměn, za účast na veřejném zasedání dne [datum] v rozsahu tří mimosmluvních odměn, za hlavní líčení konané dne [datum] v rozsahu dvou mimosmluvních odměn, [datum] v rozsahu čtyř mimosmluvních odměn a konečně za zastupování zájmů poškozených při veřejném zasedání dne [datum] v rozsahu dvou mimosmluvních odměn.

26. Jistým specifickým z hlediska stanovení výše odměny je pak účast zmocněnce poškozených při hlavních líčeních, kdy došlo toliko k vyhlášení rozsudku. Zde podle § 11 odst. 2 písm. f) AT přináleží za jeden úkon právní služby odměna ve výši 1/2 její základní výměry, tedy, jak již shora jednou uvedeno, v částce 595,20 Kč. Nutno připomenout, že ve vyhlášce [číslo] Sb., ale ani jiném právním předpisu, není u úkonu právní služby honorovaném dle § 11 odst. 2 písm. f) AT uvedeno,

zda se přiznává jedna odměna za tento úkon jako celek, bez ohledu na jeho časového vymezení nebo je stanoven určitý limit, po jehož uplynutí by bylo možno daný úkon posoudit jako dva či dokonce více úkonů právní služby (míněno z hlediska odměny). Vrchní soud při řešení této otázky odkazuje na usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10.9.2001 sp. zn. 4 To 57/2001 (publikováno ve Sbírce rozhodnutí a stanovisek pod [číslo]), a které je ostatně citováno i v usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.9.2014 sp. zn. 25 Cdo 1610/2014. Podle tohoto rozhodnutí se časová honorace tohoto úkonu zohledňuje obdobně, jako je tomu u hlavního líčení nebo veřejného zasedání. Nárok na odměnu za úkon právní služby tak zmocněnci přináleží za každé, byť započaté, dvě hodiny tohoto úkonu právní služby. V souladu s tímto výkladem pak správně městský soud přiznal odměnu za tři úkony právní služby za zastupování poškozených v hlavních líčeních konaných ve dnech [datum] a [datum], vždy za tři úkony právní služby. S ohledem na vše nyní uváděné pak je závěr městského soudu o přiznání odměny za celkem 36 úkonů právní služby v částce 39.283,20 Kč správný a vrchní soud nezjistil ničeho, na základě čeho by měla být tato částka jakkoli změněna.

27. Podle § 13 odst.1 AT má ustanovený obhájce (zmocněnec) právo na náhradu nákladů účelně vynaložených s poskytováním právních služeb. V to spadají různé soudní poplatky, poštovné, cestovní výlohy a podobně. Pokud tyto nejsou jednotlivě vyúčtovány, má zmocněnec podle § 13 odst.4 AT k pokrytí těchto výloh paušální částku 300 Kč přiznávanou ke každému z úkonů právní služby, za který je odměna přiznána. V dané věci byla odměna přiznána za celkem 36 úkonů právní služby a neúčtoval-li jinak, má právo na přiznání stejného počtu paušálních náhrad hotových výdajů. To v souhrnu činí 36 paušálních náhrad po 300 Kč, tedy 10.800 Kč.

28. Podle § 14 odst.1 AT má zmocněnec, stejně jako ustanovený obhájce, právo na náhradu za promeškaný čas, a to buď cestou z místa sídla advokátní kanceláře do místa konání úkonu anebo za zpoždění počátku eventuálně přestávky v průběhu konkrétního úkonu právní služby. Tato náhrada se podle § 14 odst. 3 AT stanovuje na 100 Kč za každou, byť započatou půlhodinu. V posuzované věci byla ze strany zmocněnce uplatněna náhrada výlučně spojená buď se zpožděním veřejného zasedání odvolacího soudu v den [datum] anebo se jednalo o přestávky během hlavního líčení eventuálně následného veřejného zasedání. V tomto ohledu je tedy uplatněný nárok obhájce opodstatněný a jeho rozsah, dle ověření podkladů ze spisového materiálu byl shledán správným. Pokud městský soud přiznal tuto náhradu za celkem 34 byť i započatých půlhodin nepochybil a za situace, kdy jak avizováno tato náhrada činí 100 Kč za každou i započatou půlhodinu, je správná i celková částka za uvedená meškání přiznaná, a to v souhrnné částce 3.400 Kč.

29. Konečně zmocněnec již městskému soudu řádně doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty (dále DPH). Za takové situace v souladu s § 14a odst.1 AT je nutno z celkové částky, představující součet všech až dosud uvedených položek, zmocněnci přiznat DPH ve výši 21%. To v nyní projednávané věci činí 11.231,47 Kč.

30. Jestliže tedy byla zmocněnci přiznána odměna a náhrada hotových výdajů včetně DPH v částce 64.714,67 Kč jde o správný závěr, který tímto usnesením potvrzuje i vrchní soud.

31. Po zhodnocení všech výše zmíněných skutečností neshledal vrchní soud zjištěná pochybení v napadeném rozhodnutí natolik závažnými, aby odůvodnila další zrušení věci a vrácení této městskému soudu k novému projednání a rozhodnutí. Napadené usnesení je po stránce věcné správné a v důsledku toho nebyla stížnost odsouzeného shledána důvodnou a byla dle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu zamítnuta.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není stížnost přípustná

Praha 2. prosince 2020

JUDr. Jan Chocholatý Ph.D.
předseda senátu